

ban lármafát kell gyújtani a közösségünkől kiporladóknak, a kiszakadóknak, hogy hirdesse nekik a Bibliával: nem cselekedtek igazságot, hazudtok a múltnak és a jövőnek, hazudtok az "egymáshoz való közösségnek." A közösségi érzés erő, bizalom, remény, biztonság, bátorság és megmaradás. Ebben teljesedik be a Biblia szava: "közösségünk lesz egymásban" és életünk lesz egymással.

Kiszakadni a közösségből szórványsorsot jelent. A mi sorsunk nem kisebbségi, hanem szórványsors, mert kisebb-nagyobb foltokban élünk itt. Vállaljuk sorsunk, mert tudjuk, hogy szórványban lenni nem földrajzi meghatározottság, hanem tudat kérdése. Tudatosan valljuk magunk népünkhöz, megtartó egyházainkhoz tartozónak. Magyarként tudatosan vállaljuk múltunk, sorsunk a jelenben, a jövőért.

Ez a "Lármafás" összejövetele a Juliánus alapítványnak azt bizonyítja, hogy megint veszélyben vagyunk, lármafagyújtó időkben élünk. A különbség az, hogy nem fegyverrel kell védeni magunk, hanem az öntudat világosságával. Ha közösségben maradunk a világ is ránk figyel, mert nem bújhatunk homályba. Nem akarunk mást. Csak a mi igazságunk. Isten világosságába terítjük életünk és sorsunk, mert így van és így lesz közösségünk egymással és az örökkévaló Istennel. Hisszük Péter apostol szavaival, hogy mi "megtartásra való nép vagyunk." Ebben segítsen az Isten és ebben segítsük szórvány-közösségünk, önmagunk, hiszem, hogy így megmaradunk. Ámen.

Kászoni József - Kovács István

HATALMAT ADOTT NEKÜNK AZ ISTEN!

Ef 4, 29

Soha se lehet eléggé csodálkozni azon, hogy az ember beszél, és a lehelet-mozgatta hangszálaival közölni tudja azt, amit gondol és érez. Ez a lehelet maga a lélek, maga a csoda.

Képzeljétek el: ha a színház zsúfolt nézőterén az előadás alatt ennyit mondok: "Tűz van", nem is izgatottan és riadtan, nem is túlságosan hangosan, csak egyszerű állító formában, mint egy tényt közölve, akkor nagy változások történnek. A jelenlevők felugrálnak helyükről, dulakodva, egymást letaposva, fejvesztetten rohannak a vészkijárat felé, a tolongásban a nők estélyi ruháját cafatokra tépik, s a gyermekeket agyontiporják.

Valóban tűz van? Talán nincs is. Lehet, hogy tévedtem. Az is lehet, hogy aljas tréfát űztem, s ugrattam a többieket. De ez - most már - mindegy. Tűz van, mert azt mondtam, hogy tűz van! És ez az egyetlen mondat tűzvészt támasztott ezer és ezer agyvelőben, s az a tűzvész, noha nem érzékelhető, nem kevésbé valódi, mint az igazi; ez a tűz lobog, kígyózik, elharapódzik, lángja már a mennyezetet nyaldossa, szikrája és hősege elemészt mindent. (Kosztolányi Dezső).

Ki ne érezné-értené csak ebből is, hogy a szó, a beszéd - cselekvés és tett is. Valóságos hatalom. S mint minden hatalom: veszélyes. Vele nemcsak élni, de viszszaélni is lehet. Ezért mondjuk, hogy: "A szó veszélyes fegyver!" Vagy - a Példabeszédek könyvének írójával szólva -: "Élet és halál van a nyelv hatalmában, amelyiket szereti az ember, annak a gyümölcsét eszi." (Péld 18, 21).

Jól tudta mindezt már Pál apostol is. A szó épít vagy rombol, öl vagy gyógyít, lehet áldás, de átok is. Minden keresztény embernek tudnia kell, hogy

milyen hatalom van a birtokában, hogy a szóval építhet vagy rombolhat, gyógyíthat vagy gyilkolhat, s lehet áldássá, de átokká is! Ezért int az apostol: "Egyetlen rossz szó ki ne jöjjön a szátokon..." Mert a rossz szó nem épít, hanem pusztít és rombol, a rossz szóból sohasem lesz áldás, csak átok, mert a rossz szó ölni képes...

Egy nyugalmazott amerikai unitárius lelkész könyvében olvasom, hogy a Csendes óceán déli részén, a Salamon szigeteken élő bennszülöttek a favágásnak egy igen különös módját úzik. Ha túl nagy a fa ahhoz, hogy kezdetleges munkaeszközökkel vágják ki, akkor kiabálással döntik le. Kora reggel, még pirkadatkor kimennek a favágók a fához, felkúsznak a fa tetejére és teli torokból kiáltozni kezdenek. Ezt harminc napon át, minden nap megismétlik, míg a fa elpusztul és magától kidől. Az óslakosság szerint: a kiabálás megöli a fa szellemét! A sziget lakói azt állítják, hogy módszerük mindig bevált. (Robert Fulghum).

Milyen lenyűgöző történet! Micsoda ártatlanul naiv elképzelés és primitív szokás: fákkal kiabálni... És milyen félelmetes felismerés fogalmazódik meg benne: a kiabálás, az ordítózás megöli a lelket! Nem csak a "fák szellemét"...

Ismertem egy családot, amelyben mindennapos volt a durva beszéd, az ingerült kiabálás, a családtagok közötti féktelen civakodás és kíméletlen veszekedés. Ez a mindennapos valóságos pokol - viszonylag igen rövid idő alatt - teljesen szétzilálta a családot. Tönkretette, megölte a "család szellemét"; a gyermekek külföldre menekedtek, a szülők elváltak...

A sajnós sok szomorú tapasztalatot kínáló élet példáiból tudjuk, hogy nem csak a családok esetében van ez így. Sajnos, így van ez mindenütt, ahol a rossz szó - a hamis, a hazug, a pletykáló, a befeketítő, a rágalmazó, a sértő, a durva - "megjelenik": mindenütt csak rombol, pusztít, öl és mindent tönkretesz! Ezt tapasztaljuk a különböző emberi közösségek, intézmények és szervezetek, de még a gyülekezetek esetében is. Istenem, be jó lenne megállni, hogy egyetlen rossz szó se jöjjön ki a szánkon!

Erről jutott eszembe egy kedves és igencsak tanulságos történet. Az egyik középkori bölcsről olvastam. Egy asszony kereste fel, hogy tanácsot kérjen tőle. Az asszony elpanaszolta, hogy családi életük békéjét gyakran feldúlják és megkeserítik a férjével történő veszekedések. Sokmindent megpróbált már az évek során, de próbálkozásai nem jártak sikerrel. A bölcs ezt mondta neki: menj be a kolostor udvarára és az ott levő kútból meríts egy korsó vizet! Legyen mindig a kezed ügyében, s midőn a férjed veszekedni kezd, azonnal igyál egy korty vizet, de - ne nyeld le! Addig tartsd a szádban, amíg a férjed haragja elmúlik... A bölcs által ajánlott módszer - állítólag - nagyszerűen bevált, és megteremtette a családi élet békéjét.

Ez a történet sokakat mosolyra deríthet, de bölcsessége aligha megkérdőjelezhető. Azt hiszem, közülünk is sokaknak - nőknek és férfiaknak egyaránt -, sokszor tanácsos és hasznos lenne "ama korty víz a szájbán"!

Az igazság azonban az, hogy Pál apostol sokkal többet kíván tőlünk ennél. Első hallásra úgy tűnhet ugyan, mintha csak csendet, szótlanyságot kérne: "Egyetlen rossz szó ki ne jöjjön a szátokon..." De így folytatja: "...hanem sokkal inkább az, ami alkalmas az építésre, ahogy a szükség kívánja, hogy áldást hozzon azokra, akik hallják."

Ez pedig azt jelenti, hogy a keresztény ember nem elégedhet meg a szótlán hallgatással. Neki szólnia kell a jó szót, az örömet hozót, a békességet teremtőt; a jó és szép szót, amely alkalmas az építésre, hogy általa is jobb, igazabb, szebb és boldogabb legyen eza világ, s az élet. És mikor kell szólnia? - Ahogy a szükség kívánja - írja az apostol -, hogy áldást hozzon azokra, akik hallják. És mennyi a szükség!

Az emberek általában ismerik a szép - és tiszta forrásból fakadó - szó, például a költői, a művészi szó - lelkekre gyakorolt - hatalmát, nemesítő hatását. Az igazság azonban az, hogy a szónak nem csak ez a kivételes tehetséget igénylő fajtája, hanem a leghétköznapibb értelemben vett jó szó is: alkalmas az építésre, s arra, hogy áldást

hozzon azokra, akik hallják. Az élet nagyon sok példát kínál ennek igazolására. Én csak egy - a mindennapi életből ellesett - történetet fogok elmondani.

Itt, Kolozsváron történt. Még azokban az években, amelyekben sokszor és sokat kellett sorban álljunk a különböző üzletekben, ha be akartunk szerezni valamit... Gyakran megesett - a több órás sorbanállás után -, hogy: mire sorra kerültünk volna, épp elfogyott az áru. Érthető, hogy a fáradt, elcsigázott és megalázott emberek idegei "pattanásig feszültek", s gyakran "egy semmiség" is elég volt a parázs veszekedések kirobbanásához. Ez alkalommal az egyik vásárló szólalkozott össze az elárúsítónóval. Kemény, durva szavakat vagdostak egymáshoz, oly kíméletlenül, hogy még a levegő is valósággal szikrázott a feszültségtől. Mikor - végre - befejezték, elég volt egy pillantást vetni az eltorzult arcú elárúsítónóra, hogy senki ne irigyelje a soronkövetkező vásárlót...

A feszült csöndben minden tekintet rá irányult. A jól öltözött, középkorú hölgy jól hallhatóan, szépen köszönt és - az eladó válaszára sem várva - nagyon közvetlen, nagyon meleg hangon, nyugodtan folytatta: "Kedves hölgyem, kérem szépen, legyen szíves és szeleteljen fel nekem harminc deka szebeni szalámit!" - A másik nő meglepetten kapta fel a fejét. Tekintetében - egy pillanatig - ott bújkált a kétely és a gyanú: hát ilyen is van?! Vajon nem gúnyt űznek belőlem? - De nem lehetett ellenállni azoknak a szavaknak! Egycsapásra, mint egy varázsütésre: megváltozott minden! Mondhatom így: megszépült minden! Ezt éreztük mindnyájan, akik - ott és akkor - "az emberért elejtett" jó szó építő és áldást teremtő hatalmába kerültünk. A vásárlást bevégző hölgy - közben - jó estét kívánva elköszönt és elindult a kijárat felé. Csak akkor ismertük fel - a sorbanállók közül többen -, hogy a kolozsvári Magyar Színház egyik neves és népszerű színművésze...

Ami alkalmas az építésre, ahogy a szükség kívánja, hogy áldást hozzon azokra, akik hallják - írta Pál apostol. Mert lám, milyen nagy hatalmat adott nekünk az Isten! Ránk vár a feladat, mindannyiunkra, hogy éljünk vele. "Mert, aki akarja az életet szeretni, jó napokat látni, tiltsa meg nyelvét a gonosztól" (1Pét 3, 10). Mi pedig mindannyian szeretni akarjuk az életet és jó napokat akarunk látni! Ezért: soha egyetlen rossz szó ki ne jöjjön a szánkon, hanem sokkal inkább az, ami alkalmas az építésre, ahogy a szükség kívánja, hogy áldást hozzon azokra, akik hallják. Ámen.

ESZMÉK - GONDOLATOK

Istent keresni nemcsak szabad, de kell is. *(Kodolányi János)*

Nincs boldogság ezen a földön csak annak, aki embertársait szereti.
(Móra Ferenc)

Egynek minden nehéz; soknak semmi sem lehetetlen. *(Széchenyi István)*

Gyermek-szívvvel, öntudatlan / Nyugszom meg e gondolatban: / Hogy övéit el ne hagyja, / Ki mindnyájunk édes atyja. *(Arany János)*